Poštnina plačana v gotovini. Posamezna številka stane 1·25 Din.

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poštnina posebej — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.

Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.

Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta štev. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 8. V Ljubljani, dne 6. februarja 1925. leto III.

Zmagajte!!

Naša stranka je storila v tem volivnem boju vse, kar je bilo v človeških močeh, da se poveča političen upliv proletariata.

Na več kot 500 volivnih shodih in sestankih v Sloveniji so zaupniki naše stranke propagirali nauk socializma in potrebo skupnega in složnega dela vsega razredno zavednega proletariata.

Ce smo v preteklem tednu zabeležili ponosno vest, da je stranka v enem samem tednu priredila okoli 100 shodov, smo danes v stanju zabeležiti še mnogo grandijoznejši uspeh zadnjih dveh praznikov. Na zadnje dva praznika (nedelja in Svečnica) je agitacijski aparat naše stranke dosegel višek napora. Okoli 120 shodov in sestankov, ki smo jih priredili ta dva dni je pokazalo, da proletariat Slovenije noče in noče ostati brezpraven sužen in vazal.

Dočim smo prejšnji teden obdelovali pred vsem podeželske kraje, na Štajerskem smo na ta dva praznika predvsem organizirali bratski objem industrijskih centrov, zlasti koroških in kranjskih revirjev.

Uspeh je nepopisen! Zlasti v obeh najmogočnejših revirjih, v Črni na Koroškem in na Jesenicah na Gorenjskem je doživela naša ideja triumf, ki ga nobeno pero ne more dovoljno opisati. Manjka nam besed, da bi se vsaj primerno zahvalili našim koroškim in gorenjskim sodrugom, ki so preko vseh težav priredili naši stranki tak veličasten dan.

Tudi ostali shodi, zlasti v Celju, Ptuju, Prevaljah, na Lešah, Dravogradu, tržiški in ljubljanski okolici pomenijo krono našega nezlomljivega pohoda.

Težko je prerokovati izid volitev, ali po teh veličastnih uspehih ne more biti dvoma, da bo štajersko-koroški proletariat izvojeval vsaj dva naša poslanca in na Kranjskem, kakor tudi v Ljubljani so izgledi za naš uspeh vsako uro ugodnejši.

Mirno lahko priznamo, da spočetka sami nismo verovali niti na približno take uspehe, kakor jih doživljamo. Ob početku volitev je bil ves pokret še razcepljen in umrtvičen. Sicer smo računali, da bo naša sestimatična in energična akcija marsikoga zbudila iz apatije, vendar se nam ni niti sanjalo, da nam bo uspelo v pičlih dveh mesecih organizirati tako silno poplavo delavske energije.

Naši uspehi pa niso presenetili nas samih, temveč še vse bolj nasprotnike enotnega delavskega gibanja. Dokler ti uspehi niso postali vidni, so nas puščali nasprotniki precej v miru. Mislili so, da se nahaja naš pokret na smrtni postelji. Zato nas niso napadali — temveč so le hinavsko obžalovali našo domišljeno slabost, računajoč, da si bodo na ta način pridobili simpatije onih, ki so ostali zvesti naši stranki.

Ali iz pogrebnega sprevoda, o katerem so sanjali ti „prijatelji", da nam ga pripravijo, se je pa nenadoma razvil triumfalen pohod prerojenega in pomlajenega delavstva. In tisti, ki so nas še včeraj „obžalovali", danes besno sikajo v nas, ker smo na pohodu.

Sikajte ve majhne duše! Izmišljujte se o podkupninah, širite intrige in senzacijonalne laži o nas. Delajte kar hočete, mi Vam ne bomo sledili v mlakužo. Vsi naši vedo za rek: **Mi vstajamo in vas je strah!** Mi smo na pohodu v jasnejši dan. Še je čas, da greste z nami! Če nočete, boste umrli v mlakuži!

Kje ste vi, ki ste nam očitali nepoštenje? Danes čitate o novih mučenikih za idejo osvoboditve proletariata. Tisti Luka Pavičevič, kateremu ste Vi iz desne in leve vedeli očitati — eni zeleno mizo, drugi podkupnino od buržuazije — leži danes s težkimi ranami v bolnici od udarcev onih nasilnikov, od katerih je bil po vaših trditvah podkupljen. Ali hočete še več dokazov o plemenitem hotenju naše stranke?

Kje so pa vaši možje — vaši heroji?? Nimate jih!

Kar je plemenitega v Jugoslaviji je na naši strani. In za vse nas je samo ena zapoved: Zmaga!

Vsi Vi, ki nočete suženjskih spon, ki hočete lepšega dneva, storite 8. februarja svojo dolžnost.

Teror divja.

S. Luka Pavičevič težko ranjen. — Nezaslišana nasilja proti socialistom in vsej opoziciji.

Iz Kule v Vojvodini prihaja vest, da je bil tamkaj težko ranjen tajnik Glavnega Radničkega Saveza, sodr. Luka Pavičevič.

V Vel. Bečkeju so skoro do smrti pobili delavskega zaupnika s Petroviča.

Petrovič je dobil od nacionalističnih band več grozilnih pisem, v katerih so od njega zahtevali, naj preneha z vsako agitacijo za socialistične kandidate. Ker se Petrovič temu pozivu ni udal, temveč je vršil naprej svojo socialistično dolžnost, so ga napadli iz zasede in pustili ležati nezavestnega na cesti. Pavičeviča in Petroviča so morali odpeljati v bolnišnico.

Pod takimi pogoji gredo naši sodrugi v Vojvodini v volitve. Vkljub temu vrše do zadnjega svojo dolžnost.

Vedno globlje gremo v poskus, da bi se vladala ta država po načinu italijanskega fašizma, s pomočjo plačanih pretepačev in morilcev.

Socialistična stranka bo storila v težkih časih, v katere gredo vsi, ki ljubijo svobodo, pravico in enakost, v prvih vrstah svojo dolžnost. Pri tem se kaže tudi pri nas sličen pojav, kakor v Italiji.

V Italiji v časih, ko so se delavske organizacije svobodno in ko val naglo razširjale, — ime Mateotti ni bilo med prvimi imeni.

Njegov trezen pogled v razmerje političnih sil mu je branil, da bi skušal prevpiti politične kričače, ki so se pritepli čez noč in Bog ve od kod v delavsko gibanje.

Ko pa je prišel fašizem, — je moral on in vse kar je bilo med delavstvom poštenega z zaprepaščenjem opaziti, — da je mnogo onih kričačev prešlo v fašiste, mnogo pa jih je postalo zelo ponižnih.

Teror, ki počenja divjati v naši državi, vstvarja tudi pri nas enak položaj.

Prve žrtve terorja so tisti naši možje, ki so bili najtreznejši in zato niso tulili ne s komunističnim besnilom, ne s plemensko gonjo.

Nadaljnji razvoj pa bo pokazal, kje bo v veliki borbi za pravico, enakost in svobodo moška odločnost in kje je ne bo. Tako se bomo med seboj spoznali, učili ločiti kleno zrno od plevela, gobezdave besede od odločnega dejanja!

Zato bo teror sreča v nesreči. On bo kakor ogenj, ki čisti. Kdor pa misli, da bo s terorjem končno strl svobodne duše, je omejen revček.

Mi gremo s podvojeno silo v borbo — za svobodo — in pravico, — za enakost — vseh ljudi.

Teror se ne obrača le proti socialistom, ampak proti vsem opozicionalnim strankam.

V Ljubljani je razbila dne 1. februarja „Orjuna" shod dr. Korošču.

V Zagrebu so napadli Orjunci dr. Spaha.

Davidoviču so v Zagrebu prepovedali shod in ljudstvo s surovo silo razgnali.

Ministrski svet razpravlja o razveljavljenju Radičevih skrinjic.

Kaj če bi sklenil, naj se poslanci kar imenujejo?

Vi odločate!

Globoka in upravičena je nezadovoljnost, ki vlada v državi radi obupnih političnih, gospodarskih in socialnih razmer.

Vse je nezadovoljno in vse zabavlja — na politične stranke. Pri tem pa ljudje pozabljajo, da oni sami tvorijo te politične stranke, pozabljajo, da jim je na dan volitev dana v roke usoda političnih strank.

Delavski razred ima v kapitalistični družbi sicer svoje posebno stališče, on je dedni nasprotnik kapitalističnega družabnega reda, vendar pa mu ne sme biti vsejedno, kake so meščanske politične stranke, ki meščansko državo vladajo odnosno — če tudi v opoziciji — sodelujejo v političnem življenju.

In če pogledamo iz tega vidika naše pomembnejše meščanske politične stranke vidimo, da vse poprek ne odgovarjajo političnim potrebam meščanske države.

Vse večje stranke v državi so plemenske stranke, Radičevci (in njihov Prepeluh) so izrazito plemensko-šovinistična stranka, bosanski Spaho je istotako versko-plemenska stranka.

Prav isto velja tudi za največjo stranko v državi, radikale. Oni so plemensko-srbsko stranka, kakor klerikalci, Spahova ali Radičeva stranka.

Davidovičeva stranka vsled svoje politične maloštevilnosti ne pride v poštev, še manj pa naši Žerjavovci in Pribičevci.

Poslednja (Žerjav - Pribičevičeva stranka) se zamore sploh samo vzdrževati na površju, s tem, da sedi v vladi in skuša s političnim nasiljem vladati. Vsled tega je ravno ta stranka samostojnih demokratov stranka izrazite politične reakcije in kot taka škodljiva za politično življenje v državi.

Istotako pa so škodljive za politično življenje v državi tudi ostale — plemenske in verske — stranke. Zakaj? Zato ker otežkočujejo vsled svoje plemenske in verske ideologije (mišljenja) razdelitev ljudstva v državi po njihovih gospodarskih in socialnih interesih.

Ali ne spadajo stranke kot so klerikalci, Radičevci ter srbski zemljeradniki v eno enoto, ker imajo povečini za svoje somišljenike premožnega kmeta? Pa vendar so ločeni.

Radikali so mešanca, v kateri sedi poleg premožnega kmeta srbska mestna gospoda, velekapitalist in veleposestnik.

Ali zamorejo tako sestavljene stranke vršiti svojo politično nalogo v javnem življenju?

Jasno je, da to ni mogoče. In tudi vsakdanje življenje — pred vsem v Jugoslaviji — nam kaže, da je ta naša trditev čisto pravilna.

Zakaj je na Angleškem politično življenje — in vsled tega socialno in gospodarsko — popolnoma drugačno? Tam imamo jasno razpredelitev ljudstva v tri skupine: gospodarsko-konzervativno, gospodarsko-liberalno in delavsko razredno. V angleškem političnem življenju ni niti plemenskih, niti verskih gesl.

In tako bi moralo biti tudi pri nas in bo razvoj brez dvoma tudi šel v tem pravcu. Vse meščansko agrarne in vsled tega konzervativne struje bodo morale ustvariti eno stranko preko cele Jugoslavije, meščansko-gosposke struje drugo in delavski razred tretjo stranko. Socialno in gospodarsko življenje ne pozna plemen in ver, ne pozna zgodovinskih mej in normalno politično življenje v državi bo začelo še le, ko bodo današnje meščanske stranke razpadle in na njih mesto stoplie druge, razprostirajoče se preko cele države.

Ali ni zanimivo — in nezdravo, — da obvladajo politično življenje v novi državi stranke, ki imajo še svoje programe iz časov pred vojno, prikrojene za druge razmere?

Delavstvo, ki je vedno politično najbolj zdrav in najnaprednejši faktor v političnem življenju, je z ustanovitvijo Socialistične stranke Jugoslavije prvo stopilo na pravilno pot v političnem življenju strank.

Treba je samo še meščanske stranke prisiliti na to, da se grupirajo po socialnih in gospodarskih vidikih.

Ali lahko delavstvo kaj pripomore k takemu razvoju?

Da, delavstvo je v stanu v tem pogledu odločilno vplivati na razvoj političnega življenja v državi. Čim bolj bo namreč delavstvo povdarjalo svoje razredno stališče, tem prej se bodo morali stanovi meščanske družbe prilagoditi za svoje stanovske intrese. Pregrupacija meščanskega razreda po gospodarskih in socialnih vidikih se bo izvršila v tistem trenutku, ko bo delavski razred v tej državi postal močan, vpoštevanja vreden faktor, nevaren stanovskim interesom kapitalistične družbe.

In to svojo moč pokaže delavstvo najbolj vidno ob volitvah. Če voliš 8. februarja napredno, če voliš socialistično, boš s tem glasovanjem ne samo pomagal delavskemu razredu do politične moči, ampak boš tudi pomagal k razbistritvi strankarskih odnosov nad meščansko družbo samo.

Tako leži odločitev 8. februarja torej na vas vseh, ki spadate v delavski razred, vi delavci, ročni in duševni, vi viničarji, bajtarji, mali kmetje in obrtniki:

Če ste zato, da se politično življenje v državi usmeri v edino pravilen tok, če ste zato, da bodo meščanske stranke nehale s plemenskimi in verskimi razdori, temveč da bodo od vas prisiljene, prestopile k reševanju socialnih in gospodarskih vprašanj in s tem postale iz verskih, plemenskih ter pokrajinskih strank stranke preko cele države — kar vse je v našem interesu —

volite socialistično!

O vaši usodi odločate 8. februarja — Vi!

Proč s sovražniki sporazuma med narodi države.

Vprašujemo, zakaj so v naši državi nastale take neznosne gospodarske in politične razmere. Pa si ne vemo odgovora, pa tudi ne primemo pravih krivcev za ušesa, dasi se sučejo okolo nas kot izveličavne korifeje v obliki režimskih in opozicionalnih strank. Ne eni ne drugi niso prispevali doslej niti trohice k sporazumu med državljani, ki jih je spravil diktat kapitalističnih velesil v eno državo. Pripovedujejo nam, kako bogata je naša država, hvalijo jo in se trgajo, kdo bo gospodaril v njej. To je sicer naraven pojav v vrstah meščanskih strank, ker so zastopnice kapitalističnega gospodarstva. Ni pa naraven pojav, če menijo meščanske stranke, da bodo dosegle trajen uspeh z blatenjem in hujskanjem ljudstva med seboj zaradi plemenskih ali kulturnih razlik. Iz boja, ki se vrši pred našimi očmi, da nacionalni blok tako samostojni demokrati kakor radikali na eni strani in vse meščanske opozicijonalne stranke na drugi strani razvnemajo politične strasti in plemensko sovraštvo med temi državljani, je dokaz neresnosti in nizke inteligence, ki ne obsega niti minimalnega poznanja jedra državniške politike njih lastne kapitalistične države. Pašič sam je govoril v Bjelini plemensko hujskajoč nepolitiški govor. In kakor govore Radiči, Pašiči in razni Pribičeviči, enako tudi piše srbsko, hrvaško in slovensko režimsko časopisje nemoralno, hoteč doseči z razdevajočim pisanjem konsolidacijo države. Tak nonsens, kakor pri nas, je mogoč le v centralni Afriki.

Poboji na Hrvaškem, poboji v Vojvodini, pretepi v Sloveniji, preprečenje socialističnih kandidatur v Bosni itd., vse to je sad tega barbarizma režimskih strank.

Kapitalizem je po svetovni vojni vstvaril to državo. In državljani, zlasti pa delovno ljudstvo, ki največ trpi zaradi nezrelosti jugoslovanske buržuazije, je brez dela, brez varstva, brez svobode, sito teh sramotnih plemenskih prepirov v državi, sito kršitev zakonov, sito ropanja delavskih pravic, sito terorizma in sito farbarij.

Meščanske stranke so nezrele, da bi uredile svojo lastno državo. Delavstvo mora zaradi tega preko njih in pričeti proti vsem hujskačem v državi najodločnejši boj. Hinavci, ki govore o utrditvi države in sporazumu so nesposobni.

Mežiška dolina z nami.

Oddaljenost mežiške doline od naših agitacijskih centrov nam je dolgo časa onemogočala informirati koroški proletariat o pravem hotenju naše stranke. Bili smo skoraj brez moči proti raznim klevetam. Kljub vsemu so pa Guštanj, Prevalje in Leše kmalu spoznali dejanski položaj in so se že leta 1923. priključili naši stranki.

Mežica in Črna sta pa še nadalje vstrajale v »Naprejevi« skupini. Zlasti še, ko je znal Möderndorfer iz Mežice tako vešče prikrivati resnico in klevetati naš pokret z vsemi mogočimi podtikovanji.

Tudi po razpisu volitev je delal s polno paro na to, da se izjalovi enotni nastop. Ker je bilo pa hotenje po enotnem nastopu tudi v teh dveh krajih zelo živo, je hotel iznajti način, da bi nas lahko dolžil, da mi enotnega nastopa nismo hoteli. Tisti škandalozni diktat, ki nam ga je poslalo načelstvo »Naprejeve« skupine, je bil pred vsem plod njegovega rovarjenja. Takrat je z gotovostjo pričakoval, da bomo ta diktat gladko zavrnili in obetal si je mnogo od agitacije proti nam, češ, da smo mi krivi razdvojenja volivnega nastopa.

Veselje je bilo pa prezgodnje, ker predloga ne le, da nismo zavrnili, temveč smo odgovorili s prav konkretnimi predlogi, ki so šli za tem, da se vstvari sporazum že pri teh volitvah in da se 2 meseca po volitvah stranke tudi organizacijsko združijo. No, na ta predlog se separatistom ni zljubilo niti odgovoriti in padli so v jamo, katero so za nas kopali.

Takrat je začelo tudi v Črni in Mežici s podvojeno silo vreti med proletariatom. Sicer je Möderndorfer s par pomagači vse storil, da to vrenje zaduši. Posrečilo se mu je z velikanskim moralnim pritiskom, z grožnjami, napadi in podtikanji zadušiti glas mežiškega proletariata ali proletariat Črne je svojo voljo za enotnost uveljavljal še dalje. Tudi mežiški proletariat je ideji skupnosti z vsem srcem naklonjen, toda moralni teror mu je zabranil to željo javno manifestirati. Zato je zavladalo v Mežici polno mrtvilo in apatija. Kako velika je ta apatija, se vidi iz dejstva, da je v tako velikem centru, kot je Mežica, prisostvovalo shodu, ki so ga priredili „Naprejevci“ samo 30 oseb, in še ti so popolnoma apatično čakali konca shoda, da si ohlade ušesa od histeričnega brlizganja svojih mučiteljev.

Pri takih razmerah je umevno, da se tudi naš shod v Mežici ni obnesel, vendar se je zbralo kakih 15 starejših sodrugov, ki so se odločili napraviti temu večnemu razkrajanju energičen konec. Naši shodi v ostalih krajih mežiške doline pa značijo absolutno zmago ideje enotnosti, nad separatizmom. Nekaj poročil iz teh shodov objavljamo spodaj:

Prevalje. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas jako lepo obiskan volivni shod naše stranke. Poročevalec s. F. Svetek iz Ljubljane nam je v daljšem in jako lepo zasnovanem govoru podal izčrpno poročilo o političnem položaju in o delovanju raznih strank. Na koncu nas je tudi opozoril na izstop g. Doberška in na motive, ki so ga k temu privedli. — Shod je bil zelo animiran in zborovalci so odšli s trdno vero v zmago pravične delavske stvari.

Dravograd. V nedeljo dopoldne se je vršil pri nas shod SSJ, na katerem je poročal s. Ivan Krušič iz Trbovelj. Od večnih prepirov zmučeni dravograjski proletariat je dobil na tem shodu zopet enkrat žarek upanja, da se pokret vendarle zopet ozdravlja in da bo z ozdravljenjem zrastla tudi politična moč proletariata, ki bo zopet zaščitila tolikanj ogrožene delavske interese. — Na shod je prišel tudi zastopnik »Naprejevcev«, ki je pa prišel s posameznimi poslušalci v ostro navskrižje. Prepričal se je lahko pri tej priliki, da so tudi Dravograjčani siti vseh napadov, sumničenj in razkolov.

Hohnec pri Prevaljah. Preteklo nedeljo popoldne je sklicala SSJ volivni sestanek, na katerem je poročal s. F. Svetek iz Ljubljane. V prvi polovici svojega dveurnega stvarnega govora je natančno pojasnil škodljivo delovanje raznih meščanskih strank. Na shod so prišli tudi nekateri separatisti, tako Doberšek iz Prevelj, Martinšek iz Velenja in še trije Möderndorferjevi prijatelji iz Mežice, ki so hoteli drugi del poročila motiti z raznimi neslanimi medklici.

Seveda jim namera ni uspela, ker je s. Svetek s stvarnimi dokazi in pojasnili popolnoma razblinil njihove nakane. K besedi se je priglasil tudi Martinšek, ki je prav slabo rešil svojo razbijaško vlogo. Pripovedoval je dolgovezne storije in celo priznal, da je bil še nedavno klerikalec, da je pa odstopil, ker je spoznal klerikalno goljufijo. Povedal je tudi, da so ga tudi socialisti goljufali, ker mu niso rešili službe. Ker se ob Martinškovi slami zborovalci niso ogreli, je nehal z govorom. Tudi Dobršek se je oglasil k besedi in pripovedoval nekaj zgodovinskih anekdot, ki niso bile baš napačne. Ker je pa napačno povedal, mu je pa na koncu s. Svetek temeljito popravil. Na tem shodu je Doberšek spoznal, da si tisti, ki preskakujejo iz osebnih razlogov iz stranke v stranko, ne pridobe spoštovanja. V zaključnem govoru je s. Svetek še enkrat dokazal potrebo enotnega nastopa in pozval navzoče naj agitirajo in volijo za 10. skrinjico. Govor s. Svetka je žel splošno odobravanje.

Črna. Na Svečnico smo doživeli zelo interesanten dogodek. Sklicana sta bila ob istem času in istem prostoru kar dva shoda, namreč naš in radikalski. V dvorani g. Krulca se je zbralo na ta način več sto ljudi, katerih ogromna večina je bilo socialistov, razun tega je bilo kakih 5 radikalov in nekaj klerikalcev, ki so se hoteli maščevati nad svojim nekdanjim poslancem Grafenauerjem, ki je bil 18 let njihov poslanec, sedaj je pa radikalski kandidat.

Mi socialisti smo se vedli zelo dostojno, ker poznamo moč našega programa, zato se tudi nismo ničbali, da bi nam Grafenauer vzel kakega volivca. Zato smo pristali nato, da se vrši shod kar skupno. Prvi je govoril g. Grafenauer, ki je v polurnem govoru, tolmačil program svoje stranke. Ugovarjali so mu zlasti navzoči klerikalci, dočim smo socialisti mirno čakali ,da nastopi s. F. Svetek kot naš govornik in pove, tako radikalom, kakor klerikalcem, da smatramo mi vse njih za pristaše kapitalističnih strank, s katerimi imamo mi samo eno skupnost in to je — boj.

Dveurni govor s. Svetka je zadivil vse navzoče, kajti obdelal je stvarno in brez pretiravanj vse meščanske stranke in nazadnje v markantnih potezah dokazal, da je edina proletarska stranka Socialistična stranka Jugoslavije, ki deluje v mednarondi zajednici z vsemi delavskimi strankami na svetu. Pozval je vse, da vržejo kroglice v 10. skrinjico, katere lista ima širok rdeč rob, za kapitalistične stranke naj pa ne pade nobena krogljica. Govor s. Svetka je bil na več mestih prekinjen od burnega pritrjevanja. Po shodu je celo sam g. Grafenauer priznal, da je bil elegantno premagan.

Leše pri Prevaljah. Kakor po vseh krajih Slovenije, se je vršil tudi pri nas dne 2. februarja prav dobro obiskani volilni shod, na katerem sta poročala ss. Krušič in Svetek. Oba govornika sta najživahneje orisala mahinacije vladajočih strank. Delavstvo iz Leš in Prevalj pa se je izreklo, da bo na dan volitev, to je 8. februarja volilo socialistično, to je 10. škrinjico. Akoravno se je iznašel med nami človek kakor Judež Iškariot in je najzadnejši čas odstopil in zatajil našo stranko in pristopil k Bernotovim separatistom. Svetujem ti učitelj Doberšek, da nikar ne delaj med delavstvom, kar si do danes počel, ker s tem si dregnil v sršenovo gnezdo, ker sršeni v Lešah te znajo prav dobro napikati in ti bodo pokazali pot odkod si prišel, ako si že pozabil. Delavstva v Lešah ne boste predelali. — Na shodu je pojasnil sodrug Schrott, da bo v očigled nastale situacije prevzel varstvo naše škrinjice, in pozval navzoče, da izvrše do zadnjega svojo socialistično dolžnost. Zbralo se je tudi 77 Din za volilni sklad.

Rdeči blok.

Za svobodo in pravico za enakost vseh ljudi!

Andrej Ropret:

K volitvam.

Pod prapor naš rdeči,
hitimo mi trpeči,
zlomimo si okove,
odrešimo zdaj robove!

Dovolj smo že stradali
in dolgo vsi čakali,
da boljši čas napoči,
in usoda se odloči.

Glej zarje že žarijo,
k svobodi tja hitijo,
prihaja osmi februar,
prinaša zmago nam v dar.

Zato na ta rdeči dan,
sodrugi bedni vsi na plan,
pod prapor svoj se vsi zberite
in v **„osmo“** kroglico vrzite.

A vi sodrugi tam ob Dravi,
Vaši se **„deseta“** pravi,
vsi dolžnost le to storite,
deseto skrinjico napolnite.

In Vi Ljubljančani se strnite,
Pest režimu pokažite!
Volite skrinco številka **tri**,
ki je za delavne ljudi!

Kranj. Iz Kranja še ni bilo nikoli nič v „Socialistu“. Zato sprejmite ta dopis in povejte, da se dramimo tudi v Kranju iz spanja. Ko bi bilo vseh 800 delavcev, ki tu delajo zavednih, bi bil Kranj močna trdnjava socializma. Tako pa orjemo počasi trdo ledino in mnogo jih je, ki raje vlečejo s kapitalistom, kakor z delavsko stranko. Vendar se tudi pri nas dani. V soboto smo imeli tu zaupen sestanek, kjer smo se pogovorili o poltičnem položaju. Sklenili smo, da bomo napeli vse moči, da tudi delavstvo iz Kranja ne bo manjkalo v fronti delavcev in kmetov, združenih v Socialistični Stranki Jugoslavije.

Kamnik. Sprejmite tudi z našega kraja par vrstic. Mi želimo, da bi se nehali med delavstvom vsi nepotrebni in osebni boji. Zato zasledujemo pazno vaše tozadevne napore. Položaj delavstva je resen in zahteva združitve vseh sil. Zato bomo tudi mi osmega februarja za osmo skrinjico, za združeno socialistično listo. Takoj po volitvah pa se bomo lotili obnovitve delavskih organizacij v našem mestu.

Domžale. Tudi pri nas z veseljem zasledujem, kako se delavstvo okrog našega lista zopet zbira. V nedeljo, dne 1. februarja smo imeli v gostilni na kolodvoru sestanek, na katerem smo sklenili, da se mora delavsko gibanje tudi v Domžalah poživeti. Prvi dokaz, da čutimo tudi mi z delavsko stvarjo, bomo podali 8. februarja s tem, da bomo glasovali za 8. listo.

Šoštanj. Na svečnico popoldan nas je posetil s. Korun, nosilec liste SSJ. Sklicali smo zaupni sestanek ob 3. uri popoldan v hotel Jugoslavijo, da slišimo poročilo v volivnem in političnem položaju, ki nam ga je izčrpno podal s. Korun. Obširno poročilo so zaupniki vzeli z odobravanjem na znanje ter se pomenili glede nadaljne agitacije. Šoštanj bo to pot, kakor pri občinskih volitvah, **enotno** nastopil ter z okolico vred glasoval za listo SSJ z rdečim robom, za 10. skrinjico. Če bo delavstvo v celi Sloveniji, posebno pa na Štajerskem, se tako odzvalo na dan volitev svoji proletarski dolžnosti, kakor bomo to storili mi v Šoštanju, bo dan volitev dan socialistične zmage. Rojstni kraj rezolucije o ujedinjenju, Šoštanj, bo pri volitvah pokazal našo nezlomljivo in enotno voljo za konzolidacijo delavskega pokreta, za mogočno internacionalno SSJ.

Hajdina pri Ptuju. 1. febr. smo imeli pri nas v gostilni pri Hojniku

Kandidatne liste na naših skrinjicah imajo rdeč okvir!

zelo dobro obiskan volivni sestanek, na katerega so prišli vsi zaupniki naše okolice in na katerem je obširno poročal nosilec liste s. Korun. V dveurnem govoru se je najprvo zelo obširno bavil z vprašanjem agrarne reforme, glede katere je posebno povdaril, da ni vprašanje za sebe, kakor to trdi neka čisto nova stranka, ki se pri nas pojavlja, ampak, da je to vprašanje del socialnih in gospospodarskih vprašanj, na katerih rešitvi so delavci, viničarji in mali kmeti tako interesirani. Govornik nam je potem razlagal programe nasprotnih strank ter davčna in druga vprašanja. Zaupniški sestanek, ki je vse navzoče izredno zadovoljil, bo rodil dobre uspehe, ptujsko polje in Haloze bodo volile 8. t. m. 10. skrinjico in bodo rdeče!

Ptuj. Za nedeljo, 1. februarja t. l. smo sklicali javen politični shod pri Belem Križu ob 10. uri dopoldne, na katerem sta govorila nosilec liste s. dr. Korun in srezki kandidat s. Šegula. Dvorana je bila nabito polna v ogromni večini od naših somišljenikov, nekaj pa je bilo tudi pristašev drugih strank. Vsi pa so burno odobravali stvarne, a vendar temperamentna izvajanja s. Koruna, ki je v dolgem govoru iznesel poglede SSJ na vprašanje ureditve države, razložil soc. program in naše politične, gospodarske ter socialne zahteve ter povedal, zakaj delavec, mal kmet, viničar in mali obrtniki ne spadajo v nobeno meščansko, ampak v SSJ. Za svoja izvajanja sta žela oba govornika burno odobravanje. Ptujsko in okoliško delavstvo ter viničarji, bajtarji itd. bodo volili 8. t. m. vsi 10. škrinjico, ki je obrobljena z rdečim robom. Agitacija od strani naših sodrugov je zelo živa in vsi upamo, da bo dan volitev dan zmage za delavstvo v Sloveniji, posebno pa na Štajerskem. Živel rdeč blok, živela 10 skrinjica!

Celje. Javen volivni shod SSJ, ki smo ga priredili dne 2. t. m. dopoldan v dvorani Narodnega doma je lepo vspel. Na shodu je bilo okrog 300 delavcev, dasiravno je cinkarna delala in dasiravno je dal Westen v svoji tovarni nalašč delati, da prepreči delavcem udeležbo na shodu. Na shodu, ki se je vršil pod predsedstvom s. Felicijana, je najprvo poročal nosilec liste SSJ s. Korun, ki je v svojem govoru povdaril potrebo razredne zavesti delavstva in posebnega delavskega soc. bloka napram reakcionarnemu in brezprogramatičnemu in nasilnemu režimskemu (nacionalnemu) bloku. V iznešenih besedah je s. Korun pozval delavstvo k solidarnosti, k boju za dosego delavskih pravic in konečno socialistično zmago. Njegovim besedam je sledilo mogočno odboravanje. Na to je govoril naš srezki kandidat s. Koren, ki se je bavil s socialnimi in gospodarskimi problemi, katerih rešitev delavstvo nujno zahteva, posebno stanovanjskim, invalidnim i. dr. vprašanjem. Za svoja temeljita izvajanja je žel s. Koren burno odobravanje. Celje z okolico bo na dan volitev enodušno volilo 10. škrinjico, ki ima rdeče obrobljeno kandidatno listo. Živela SSJ!

Oplotnica. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas shod, ki se je vrlo dobro obnesel. Navzočih je bilo okoli 130 volilcev, med njimi tudi par nasprotnikov, ki so tudi pazno sledili izvajanjem s. Kolenca in s. Flora. Naš evangelij je pri nas že prodrl v zadnjo kočo. Za nas je samo eno geslo: 8. februarja moramo zmagati!

Iz kočevskega okraja. Tudi pri nas je volilna borba zadnje čase zelo oživela. Zlasti naša stranka se močno uveljavlja. Vsi shodi, kar smo jih priredili, zlasti v Golenici, Kočevski reki, Stalcerjih in Mozlju, so se sijajno obnesli. Sodrug Rebič, ki je naš srezki kandidat in s. Tome sta razložila politični položaj in program naše stranke. Tudi nasprotne stranke zlasti radikali in klerikalci se zelo potegujejo za krogljice, ali za Kočevarje velja samo eno geslo: 8 februarja v 8 škrinjico.

Iz Brežic. V nedeljo, dne 1. februarja se je vršil pri nas shod Socialistične stranke Jugoslavije, ki je pokazal, da v Brežicah zmagujemo. Na shodu so poročali ss. Koren, srezki kandidat Warletz in s. Baraga. Ljudstvo spregleduje — in bo 8. februarja pokazalo svojo zavednost s tem, da bo volilo 10 škrinjico! Živel napredni internacionalni socializem! Doli z izdajalci socializma!

Sv. Katarina nad Tržičem. Volivni shod, ki se je vršil na Svečnico popoldne, je bil nad vse dobro obiskan. Na shodu je poročal s. Golmajer iz Ljubljane in je žel za svoje izvajanje odobravanje od vseh navzočih volivcev. Poročala sta tudi kandidat s. Snoj in s. Anton Kristošek. Shod je zaključil s. Snoj s pozivom, da glasujejo **8. februarja** za **8. skrinjico.**

Ježica. Preteklo nedeljo dopoldne je priredila pri nas naša stranka volivni shod. Obe sobi gostilne pri Ramovšu sta bile polne delavskih volivcev. Na shodu sta poročala srezki kandidat s. Škerl in s. Čebular iz Ljubljane. Priporočala sta naj združimo vse sile, da bo zmaga delavnega ljudstva pri teh volitvah tem sijajnejša. Ta shod je jako poživil naše vrste in 8. februarja se bo pokazalo, da delavci in mali kmetje na Ježici vedo kam spadajo.

Murska Sobota. Dne 2. t. m. je bil tu shod naše stranke. Tega shoda se je udeležilo 800 do 1000 ljudi, ki so sledili z velikim odobravanjem izvajanjem našega govornika s. Komavlija. Tudi v Murski krajini stoji naša stvar dobro.

Ljubno. V naglici vam poročam, da je bil sklican za 2. februaraja 1925 v gostilni pri Lesjaku volilni shod bratskega sporazuma z govornikom dr. Doboviškom, ki je pri prejšnjih volitvah našemu delavstvu trobil, da je narodni socialist in da se bojuje samo za našega trpina. Kako smo se začudili, ko je začel zdaj govoriti proti delavskim vrstam in hvaliti svoj bratski sporazum. Žalostno, da se zatekajo taki naprednjaki pod take krinke. Prav lep protigovor, katerega so bili vsi na shodu navzoči veseli, je imel na tem shodu naš priprosti sodrug Bizjak. On je povedal, koliko so se naši sodrugi že borili za delavski stan, razložil pomen amsterdamske internacionale in program Socialistične stranke Jugoslavije. Z ogorčenjem smo čuli, kaj dela sedanji režim z našimi voditelji oziroma z našimi kandidati. Razložil nam je, da so tudi klerikalci streljali na delavce na Zaloški cesti, ko je bil predsednik g. Brejc. Veseli smo, da imamo vsaj enega našega sodruga, kateri bo spravil naš tabor zopet v skupen tabor, da bomo šli v slogi za naše pravice v boj proti našim pijavkam. I. V.

Na dan volitev v narodno skupščino.

Vsi zavedni volilci volite 8. februarja socialistično.

S seboj vzemite kako osebno listino, da se z njo izkažete, če bo potrebno.

Posvetite se ta dan popolnoma agitaciji ter se ogibajte vsakršnih prepirov in prerekanj, ker preti nevarnost, da bodo nasprotniki izzivali in ker prepiri s hujskači nič ne koristijo.

Tudi na dan volitev morajo socialisti biti resna stranka.

ČUVARJI SKRINJIC.

Čuvar škrinjice je član volilnega odbora in zamore naši kandidatni listi mnogo koristiti, ako razumno vrši svojo dolžnost.

Na dan pred volitvami, to je v soboto 7. februarja t. l. ob 3. popoldne se imajo čuvarji škrinjic zglasiti na kraju volitve, da prisostvujejo pravilni postavitvi volilnih škrinjic.

Na dan volitev, v nedeljo 8. februarja se morajo sestati ob sedmih zjutraj na volišču. Najprej se pregledajo volilne škrinjice, ali so v redu in potem se prične glasovanje. Čuvar škrinjice lahko zahteva, da se vsaka neprevidnost zabeleži v zapisniku — ko pristopi volilec k škrinjicam, da glasuje, naj ga naš zastopnik glasno in razločno opozori, katera škrinjica pripada socialistični stranki. Glasovanje traja ves dan nepretrgoma do šestih popoldne. Prekiniti se sme samo, ako nastanejo neredi. Ko se po končanem glasovanju štejejo krogljice, ima čuvar nadzorovati pravilno štetje.

*

Agitačne pisarne SSJ za volitve v narodno skupščino dne 8. februarja 1925 v Ljubljani.

Osrednja pisarna: **Šelenburgova ulica 6/II.**

Okrajne pisarne:

1. **Za volišča I** (II. drž. gimnazija), **II.** (mestni dom) **XI.** (žensko učiteljišče), **XII.** (moško učiteljišče), **XIII.** (šola na Ledini) in **XIV.** (mestno zavetišče v Japljevi ulici) se nahaja okrajna pisarna

v strankinem tajništvu, Vidovdanska cesta 2.

2. **Za volišča III.** (Šentjakobska šola), **IV.** (šola na Prulah) in **XV.** (gostilna Češnovar na Dolenjski cesti) se nahaja okrajna pisarna

v gostilni Simona Dolenca, Florjanska ulica 36.

3. **Za volišča V.** (mestni otroški vrtec v Cerkveni ulici) **VI.** (šola na Cojzovem grabnu) in **VI a** (šola na Cojzovem grabnu) se nahaja okrajna pisarna

v gostilni Trnovski zvon, Krakovski nasip.

4. **Za volišča VII.** (realka), **VIII.** (dekliški licej), **IX.** (I. drž. gimnazija) in **X.** (justična palača), se nahaja okrajna pisarna

v Šelenburgovi ul. 6./II.

5. **Za volišča XVI., XVII.** in **XVIII.** (vsa tri v šoli v Šiški) se nahaja okrožna pisarna

v Zadružnem domu, Žibertova ul.

Volivni odbor SSJ.

Ne verujte lažem, ki jih bodo razširjali zadnje dneve pred volitvami naši nasprotniki!!

Tedenske vesti.

Še ena žrtev terorja. Ob sklepu lista smo dobili poročilo, da so Pašićevi fašisti v Senti (Vojvodina) »na mrtvo ime«, kakor pišejo časopisi, pretepli našega s. dr. Milana Sekulića, bivšega poslanca in nosilca liste v tamošnjem okrožju. Tudi to žrtev belega terorja pozdravljamo in apeliramo na slovenski proletariat, da na ta nasilstva 8. febr. primerno odgovori!

Svoboda govora. S. Joža Golmajerja preganja državno pravdništvo zaradi hudodelstva po § 91 b srb. kaz. zak. (razžaljenje kralja), ker je na volivnem shodu v Trnovem v Ljubljani govoril o izdatkih za dvor in dvorsko osobje. Dosedaj še nismo vedeli, da je kritika izdatkov za dvor — razžaljenje kralja, sedanji režim nas je tudi v tem pogledu nekaj novega naučil.

Volksstimme zopet zaplenjena. Naše mariborsko glasilo Volksstimme je režim pretečeno soboto zopet zaplenil in to radi nekega članka o izdatkih za vojaštvo. Naš urednik v Mariboru je imel zadnje dni več hišnih preiskav, policija je premetala celo Ljudsko tiskarno, stavila s. Eržena pod obtožbo radi — manifesta naše stranke in ga zasliševala o tem, kdo je v vodstvu stranke. Seveda, dokler ste mislili, da nas ni nič, ste nas pustili na miru, sedaj pa, ko rastemo in ko je naš pokret, posebno na Štajerskem in Koroškem, pred volivno zmago, ste se nas začeli bati in nas preganjate! Socialisti, delavci, odgovorite na ta nasilja 8. febr. s tem, da volite soc. kandidatno listo, ki je obrobljena z rdečim robom!

Orjuna zoper „Socialista“. V soboto, 31. januarja t. l. se je vršila pred ljubljanskim sodiščem kazenska razprava o tožbi oblastnega odbora Orjune zoper „Socialista“ zaradi žaljenja časti. Obtožuje se članek „Fakinov morilec“, ki ga je priobčil „Socialist“. Obtoženi odgovorni urednik je nastopil dokaz resnice in je stavil pod dokaz, da sta dne 1. junija 1924 v Trbovljah dva uniformirana Orjunaša eskortirala rudarja Franca Fakina iz gostilne Križanec po kolovozni cesti, ki vodi na Klek, do lesene ograje, ki leži onkraj občinskega kamnoloma in da sta tam izvršila nad njim justifikacijo na ta način, da ga je eden prislonil k ograji, drugi pa mu je oddal iz samokresa en strel v glavo in ga s tem usmrtil. Sodišče je dopustilo dokaz resnice in je v svrho izvedbe dokaza po zaslišanju neposrednih prič in po prečitanju kazenskih spisov okrožnega sodišča v Celju razpravo preložilo.

Dr. Ravnihar režimski kandidat? V Ljubljani kandidira tudi dr. Ravnihar, ki je pristaš radikalne stranke ter se je v Ljubljani obenem, ko se je pogajal z ljubljanskimi demokrati, pogajal tudi z drugimi strankami. Ker demokrati niso hoteli njega kandidirati, je postavil svojo „bratsko“ kandidaturo z narodnimi socialci. Kot radikalec je režimovec, kot demokratski kandidat bi bil tudi le režimovec. To potrjujejo dogodki, sam pa še do danes ni povedal, kam se pravzaprav prišteva. — Volilci, v vsakem slučaju torej volite režimovce sedanje ali pa bodoče, če ne bi volili edine opozicijonalne liste s dr. Periča, ki ima v Ljubljani 3 skrinjico.

»Slovenskemu Narodu« oziroma samostojnim demokratom v pojasnilo povemo z ozirom na vprašanje na s. dr. Periča, kaj je z amerikanskim posojilom, ki ga je kot župan omenil v občinski seji, da so Amerikanci sporočili, da dajo takoj posojilo, če se režim izpremeni. Žerjavu pa po vseh dogodkih ne morejo zaupati. Čudno je pa zlasti tudi to, da stavi tako vprašanje klika, ki je delo v občinskem svetu samo ovirala ves čas in sedaj, ko sedi na magistratu tudi samo podira že storjeno delo.

Marenberg. Bilo je skoro pred enim letom, ko je ležal pri hotelu Lukas v Marenbergu bolan v hlevu en hlapec in tudi umrl skoraj brez vsake postrežbe. Zjutraj so ga našli mrtvega, pa niso imeli prostora za njega, — čeprav je služil tam 14 let —, da bi ga položili v kako sobo za tistih 48 ur, ampak so hitro odločili, da ga morajo peljati v mrtvašnico. To se ne zgodi pri enem, ampak tudi pri drugih, kateri nam hočejo naše glasove oropati. Kakor vam je mogoče znano, je v tistem hotelu nemški poslanec Schauer, voditelj tiste gospodarske stranke, ki tudi hoče nas socialistične delavce blatiti. Naj gledajo sami na sebe, kaj so zakrivili. Prič je dosti. Pol Marenberga to ve. Dajte pa to še v „Socialistu“ priobčiti da bo ta nemška gospodarska stranka lažje agitirala.

Medno pri Št. Vidu. Volivna doba je tudi nas spravila do tega, da se enkrat oglasimo in povemo, kako agitira za naše krogljice P.P. režim. Ker je pri nas mnogo delavstva, so prišli demokratarji na dobro volivno idejo, da bodo oni izposlovali, da se napravi pri nas železniška postaja. S tem hočejo pridobiti glasove tistih delavcev, ki so brezposelni in pa onih, ki bi prišli pri teh zgradbah v poštev. Ali temu volivnemu triku ne nasede noben naš volivec. Po vseh razočaranjih, ki smo jih doživeli zadnja leta, smo prišli do prepričanja, da je edina zastopnica delovnega ljudstva Socialistična stranka Jugoslavije, ki ima pri nas **8. skrinjico.** Za njo bomo glasovali, ker smo siti praznih obljub.

Studenci pri Mariboru. Že zadnič smo poročali, da se je vršil dne 24. t. m. v gostilni g. Senica volivni shod socialistične stranke, na katerem sta poročala nosilec liste sodr. dr. Korun iz Ljubljane in sodr. Petejan iz Maribora. Shod je bil sijajno dobro obiskan in poslušalci so z velikim zanimanjem zasledovali govornike, ki so razjasnili današnjo politično stanje v državi in pomen volitev. Kot uspeh tega shoda, lahko konstatiramo, za-

nimanje in navdušenost tukajšnjih volivcev, kakor še ni bilo nikoli pri volitvah in trdimo z mirnim srcem že vnaprej, da bo zmagovalka pri nas na Studencih 10. skrinjica, in da ostanejo Studenci tudi še naprej socialistična trdnjava. Opazujemo pa tudi, kako lazijo za našimi volivci razni krivi preroki in politični verižniki, ki prihajajo nekje iz devete dežele in kateri so bili gotovo prvič in zadnjikrat na Studencih. Pred nekaj dnevi je v eni tukajšnjih gostiln priredil neki dr. Boža Markovič svoj volivni shod. Za njegov sprejem in za shod so se delale velikanske priprave, kakor nekdaj v Avstriji za kakšno „Inspizirungo“, ali shod se je ponesrečil popolnoma, ker razen radovednežev, je prišlo na shod samo par pristašev, od njega toliko hvalisanega bloka bratskega sporazuma. Možakar je razjasnjeval program imenovanega bloka v srbskem jeziku, tako da ga niti nismo polovico razumeli, kar pa nič ne škoduje, saj itak ni bilo nič pametnega; v strahu, da bi se bil kdo drugi k besedi javil, in njegovemu referatu ugovarjal, je še povrhu tega pozabil povedati, katera izmed skrinjic je njegova. Med raznimi drugimi radovedneži smo na tem shodu tudi opazili tukajšnjega davno trudil, da se v politiko ne davno turdil, da se v kolitiko ne meša, torej je nam uganka, da se je ravno sedaj pred volitvami iz spanja prebudil. Ali komaj smo Studenčani pozabili na ta shod, že se je nam ponudila nova pustna zabava. In že je bila cela okolica prevlavljena z rdečimi letaki in je klicala na shod radikalcev v gostilni Uran. Kot govorniki so bili navedeni neki bivši komunist Štefanovič iz Maribora in zloglasni Belčak iz Studencev. Ali joj, zopet smola, prišlo jih je komaj dober ducat, in zgovarjali so se na to, da je pač petek nesrečen dan, in se shod v prihodnjič ne sme več v petek prirediti. Za pripomniti je še, da za imenovani shod niso bila izdana vabila, ampak pozivi, kar je zopet nekaj novega in diši po terorju. Med časom pa, ko pišemo te vrstice, se vrši ravno komunistični shod v gostilni Gačnik, na katerem bo kot govornik nastopil Ivan Makuc iz Ljubljane. Ob izidu tega shoda bomo še poročali. Ali trdimo lahko že naprej, da na Studencih komunisti ne bojo dosegli zaželjenih uspehov. Eden od tukajšnjih komunističnih voditeljev se je izrazil proti našim sodrugom, češ, le pridite Makuca poslušat, kako bo vas blatil in obrekoval. (Saj druzega itak ni zmožen). Opozarjamo vse naše somišljenike, da združimo na dan volitev vse svoje moči in pokažemo našim nasprotnikom, da nismo več voljni prenašati današnjih slabih razmer, katere so povzročili dosedanji zastopniki, razni Korošci, Sušniki in Radiči in da vržemo naše krogljice v 10. skrinjico, katera je naša in je obrobljena kandidatna lista rudeče in torej lahko razvidna.

Velenje. Mi se dosedaj še nismo oglasili v našem časopisu k volivnemu gibanju, akoravno agitiramo za našo kandidatno listo pridno od moža do moža. V pondeljek dne 2. februarja je sklical učitelj Möderndorfer shod pri gospodu Ivanu Raku. Začel je pripovedovati, da so sedaj jabolka zrela in da so jih prišli vse sorte ljudje trgat, med njimi tudi on. Zato imamo danes toliko strank. Nato je govoril od samouprave in od tega, kako imajo v Avstriji urejeno vojaštvo. Samo to je pozabil povedati, da so naredili to socialni demokrati in da v Avstriji delavstvo skupaj drži. Nato nam je razložil, kakšno republiko hoče imeti Radić in je povedal, da je Radić reakcionaren. Potem je pravil, da je prišel rudar Martinšek, ko je izgubil v rudniku radi razkrivanja korupcije službo, radi »Naprejeve« javnosti zopet v službo. V resnici sta pa intervenirala za Martinšeka sodrug Valenčak in sodrug Kralj in oskrbnik je sprejel Andreja Martinšeka, ko sta mu pojasnila njegove slabe razmere. Če bi ne bila ta dva moža napravila korakov za njega, bi lahko skakali Martinšek, Bernot, Möderndorfer in vsi »Naprejevi svetniki do danes po svoji javnosti in Martinšek bi še ne bil v službi. — H koncu je govoril še o progresivnem davku, nato pa je začel blatiti po vrsti stare socialiste, ki so ustanovili delavstvu strokovne in gospodarske organizacije in pripravili delavstvu lepo število delavskih domov, ki so delavska last. Vse to nam je v svojem govoru narisal, tako da je že pozabil, da ima volivni shod in bi kmalu pozabil povedati, katero skrinjico imajo. Nato je dobil besedo naš sodrug Ivan Zelesnik, ki je namestu kandidata povedal nekaj tudi o položaju delavstva in težkih nalogah, ki nas čakajo. Povedal je, da se bomo rešili iz teh težav le s trdno organizacijo v zvezi z našo amsterdamsko internacionalo, ki šteje črez 16 milijonov članov in da se je treba združiti in skupaj iti v boj za delavske pravice. Nato je povedal Martinšek, da je bil 1. februarja v Črni in Mežici in da je našel tam s. Svetka, kar mu ni bilo všeč. Zato je v velikih skrbeh, kje ta človek denar dobi, da more iti na agitacijo (Kje ga dobi pa Martinšek? Op. ur.) Nato je učitelj Möderndorfer razložil, da bo internacionala šele takrat prava, kadar jo bo vodil on sam. Zaenkrat se mu pa zdi, da ni v strokovnih organizacijah nič prav in da so bili prejšnji poslanci lenuhi razven Bernota, ki je pa tudi samo po diete hodil. Priznal je, da Bernot v Mariboru nima nobenega člana in da je vkljub temu hotel postavljati kandidate za Maribor. Na koncu ga je Valenčak vprašal pri kaki strokovni organizaciji je on. On je odgovoril hudo razkačen, da je pri učiteljski. S. Zalesnik mu je nato odgovoril, da naj on le ostane pri svoji učiteljski organizaciji, nam pa naj pusti našo rudarsko organizacijo in naj je ne razbija. Tako se je ta shod končal. Vas, velenjski rudarji pa vprašamo: Ali ste že slišali tak žalosten shod, na katerem bi se le prerekali in medsebojno blatili? Tega prej ni bilo in to naj se konča. Kdor je za to, da se konča bratomorni boj, bo volil **10. skrinjico.**

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Zahtevajte povsod

„Jadran“

terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljše.

Ako čistite čevlje edino je z »Jadran« kremo«, si prihranite mnogo denarja. Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

Strojne ključavničarje, strugarje, kotlarje, livarje, modelne mizarje, samo starejše moči, sprejme industrijsko podjetje v Sloveniji. Za neoženjene stanovanje. Ponudbe z navedbo prakse pod „Praksa“ na anončno ekspedicijo Alojzij Matelič, Ljubljana, Kongresni trg štev. 3.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2.

Najboljši šivalni in pletilni stroji.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučuje brezplačno. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. 10 letna garancija. Pisalne stroje **Adler in Urania.** Kolesa iz prvih tovarn: **Dürkopp, Styria. Waffenrad, Kayser.**

Priporočamo vsem gospodinjam

„ADRIA“

ječmenovo ljudsko kavo, dvojno sladno rženo **„Meta“,** dvojno sladno ječmenovo **„Sidro“ kavo.**

Zahtevajte jo povsod! — Zahtevajte jo povsod!

Kulpin, konzervna tovarna d. d. Novi Sad.

Proizvaja iz popolnoma zrelih zelo sladkih paradižnikov dvojno konzervirane **pomidore** (paradižmi ekstrat). Tovarna jamči, da je ekstrat pristen in čist in da ne vsebuje nikakih barvil in soli. Proizvajamo tudi prvovrstne **marmelade,** kompote, grah, fižol in mesne konserve. Dobe se v vsaki trgovini

Veletrgovina usnja

Brata Moskovič, Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih cenah. Ustanovljeno l. 1888

En gros — Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina — **En gros**

Gaspari & Fanninger

Maribor, Aleksandrova cesta štev. 48

ČAJNA ROČKA

„popolni,“

ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI IN OBENEM NAJFINEJŠI

15 letno jamstvo!

15 letno jamstvo!

Najpopolnejši šivalni stroj s pogrezljivim transporterjem (grabljice). Z odnosnim premikom, je pripravljen za štopanje, vezenje ali šivanje. V vseh opremah za krojače kakor tudi domačo rabo edino pri

Ludvik Baraga

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev.

Zavarovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV“

Beograd - Zagreb - Ljubljana

Osnovna glavnica Din 6,000.000 popolnoma vplačana.

Zavaruje požar, transport z železnico, na rekah in po morju, valore, tatvino z vlomom, razbitje stekla, dolžnost jamstva, nezgode, točo, chomage in poškodbe strojev. Transportna zavarovanja prevzema v domači in tujih valutah. Posluje v kraljevini SHS in v mnogih inozemskih državah. — Inkaso premij v letu 1923 je presegel vsoto 26,000.000·— dinarjev.